

LIETUVIS BRAZILIJOS

1 METAI

Leidžia
Spaudos b-vė „Šviesa“

S. PAULO, 1929 m. Lapkričio 16 d.

Red. St. Puišys

45 Nr.

Red. ir adm. būstinė: Rua Visconde de Parnahyba 370

BRAZILIJOS RESPUBLIKOS
PASKELBIMO SUKAKTUVĖS.

Lapkričio m. 15 d. visa Brazilijū tauta iškilmingai šventė 40-ias Respublikos paskelbimo sukaktuves.

Kaip žinom Brazilija prieš tai buvo imperija kuria, valdė imperatoriai buvę Portugalijos princai ir kunigaikščiai. Nors jie skaitėsi Brazilijos valdovais, tačiau kaip Portugalijai vis vien daugiau palaikydavo savo seną tėvynę. Į vietos valstybės gerbuvį mažai tekreipe dėmesio. Iš pradžių, kol Brazilijū tarpe mažai buvo susipratusių savo žmonių ir gabių veikėjų bei politikų, tiems imperatoriams taip taip sekėsi valdyti, bet vėliau, ypatingai kuomet, sostą užimė 14 metų vaikas Don Pedro II, prasidėjo visame krašte reikėtis nepasitenkinimas jų vedama ja politika. Atsirad. savų vadų, kurie, metę obalsį: „Brazilija tik brazilams“, pradėjo viešai varyti akelija prieš tuos imperatorius. Įpatingai pasižymėjo pulkininkas, Rafael Tobias de Aguiar, Diogo Feijo ir Theophilus Ott ni.

Tuo laiku įvyko keros tarp Brazilijos ir Urugvajaus. Imperatorius Don Pedro II visą savo dėmesį atkreipė į tą karą.

Tiesa, jis laimėjo, bet tas laimėjimas paskatino vadus į kitą kovą, būtent į kovą prieš jį patį.

D. Pedro II priverstas buvo toje kovoje nusileisti suteikdamas vergams laisvę ir duodamas piliečiams taip įvairių teisių, kurių svarbiausia — tai laisvai tvarkytis savo vienetose be jokių kontrolės iš Centralinės valdžios pusės. Be to ir tautos atovybė gavo teisę reikėti nepasitikejimą vyriausybei. Tosties kas kart buvo vis daugiau plečiamos, taip kad galų gale imperatoriaus autritetas liko be reikšmės. Galop marčhalas Deodoro da Fonseca susitaręs su ministerių kabinetu privertė D. Pedro II atsisakyti nuo sosto ir visą valdžią pavesti pati tautai. Tas įvykis 1889 m. Lapkričio mėnesio pradžioje.

Nors imperatorius atsisakė, tačiau kuriuomenės dalis pasipriešino. Įvyko namišis karas, kurį laimėjo Deodoro. Laimėjęs jis ant greituju sušaukė parlamentą, kuris Lapkričio 15 d. ir paskelbė Brazilijos respubliką. Vėliau buvo išleis-

Darbai ir uzdarbiai.

Būtų labai gera, kad „Liet. Br.“ skaitytojai pranešėtų Redakcijai apie save ir savo draugų darbus ir uzdarbius Tuomet susidarytu bendras ekonominės būklės vaizdas. Jis būtų labai naudingas daugeliui „L. B.“ skaitytojū tiek Brazilijoj, tiek Lietuvoj, tiek kitose šalyse.

Kviesdamas visus į talką, žemiau paduo du mano surinktas žinias.

Fazendoj S. Lina, lin. Sorocobana, dirba 15 liet. šeimynų. Reikalinga dar apie 100 darbininkų. Nuo N. Metų bus mokama 50 milr. už 1000 kavos medelių priežiūrą. Už maišą suriunktos kavos 3 milr. Aplinkinėse fazendose mokama kiek mažiau.

S. Paulo mieste C-ia Paulista popierio fabrike dirba apie 1000 darbininkų, lietuvių 8, už 7 val. darbą mokama 5 ligi 10 milreisy. Darbininkų reikalauja daugiau.

Anglo Braziljeira audimo fabri- kas šalia S. Antonio do Pary bazn. Dar-

bai ir valstybės konsituacija demokratiško pagrinduais.

Pirmas prezidentas buvo išrinktas tas pats Deodoro.

Praslinko jau 40 metų nuo Respublikos paskelbimo dienos. Nors dar trumpas laikas, bet visgi mažanga visose gyvenimo srityse padaryta didelė, kas parodo, kad Brazilijū tauta yra sugebi ir dirbti.

Šiandien ji be pasididžiavimo gali drąsiai pasakyti, kad Pietų Amerikoje valstybių tarpe Brazilija užima pirmą vietą.

Šiandien Brazilijoj jaučiamas šiek toka ekonominis ir finansinis krizis, šiaudien sunkiau ir ateiviams čia gyventi, bet tas reiškinys yra laikinas. Ryt-poryt viskas pasikeis ir gyvenimas jels į normales vėzes.

Mums tenka tik palinkėti, kad tas įvyktų kuo greičiausiai.

St. P.

bininkų apie 1000, liet. 10, už 8 val. darbą 5 — 12 milrei-q. Mazina valandas.

Geležies liejykloj, rua Julio Ribeiro, dirba 400 darb., daugiausia lietuvių, 10 — 12 valandų po 900 reisy, ligi 1 mil. 200 reisy už valandą.

Alaus fabrike „National“ dirba 300 darb., 40 liet., 8 — 12 val. po 800 reisy už val.

C-ia Mecanica, rua Mons. Andrades, 500 darb., 20 liet., dirba 8 — 12 val. po 900 — 1\$500 reisy už val.

S. Anna audimo fabrike 200 darbininkų atleista.

Matarazzo audimo fabrike 1000 darb., 40 liet. Sumažino valandas ligi 5 — 8 val. Uždirba 8 — 12 milr. į dieną, arba 80 — 110 į dvi savaites. Dirbama akordiniai.

Popierio fabrike Hyppodromo gatvėj dirba 500 darb., liet. tik 4, uzdarbis nuo 3,500 reisy iki 25 milreisy už 8 val. darbo dieną.

Saldainių fabrike rua Vergueira dirba 100 darb. lietuvių 20, uzdarbis 900 reisy į val. Dirbama 8 val. Darbininkai dažnai keičiasi, nes prievažda ešas šurkštūs.

Virapadtuotos darbininkų skaitlinės yra tik apytikrės.

(Bus daugiau)

ZINIOS IS LIETUVOS.

Lietuvos santykiai su Skandinavijos valstybėmis.

Telegramos praneša, kad pasitraukus Voldemarui iš vyriausybės, stiprėja draugiški Lietuvos santykiai su Skandinavijos valstybėmis. Naujo užsienio ministerio p. Zambaus pasidarbavimu; vedija suteiktus Lietuvai 25 milijonų markių paskolą, o Danija sule žymią sumą gelekių tiesimui ir ilgalaikių kreditų žemės ūkiui mašinų ir veivulių gyvulių užpirkimui.

Gerbiamiems Prenumeratoriams.

Neužmirškite atnaujinti 1930 metams „Lietuvio Brazilijoj“ prenumeratą.

Metams tik 12\$000

pusei metu — 7\$000

3 mėnesiams 4\$000

Metiniam prenumeratoriam bus išsiųsta veltui 1930 kalendorius „Šviesa“ Pinigas su-ti šiuo antrašiu. „Lietuvio Brazilijoj“ São Paulo, rua Visconde de Parnahyba, 370.

„Lietuvio Brazilijoj“ yra vienintelis didžiausias Brazilijoj ir visoj Pietu Amerikoj lietuvių laikraštis.

„Lietuvio Brazilijoj“ yra tikriausias kiekvieno lietuviuo išsvio draugas ir turėjas.

„Lietuvio Brazilijoj“ gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems moraliai ir dvasiniai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„Lietuvio Brazilijoj“ talpina įvairiausių žinių iš viso pasaulio, kas girdėt mūsų Tėvynėje, kaip gyvena mūsų išsviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose; be to deda įdomių pasiskaitymų, įvairenybių, juokų ir t. t.

„Lietuvio Brazilijoj“ leidžia Spaudos bendrovė „Šviesa“.

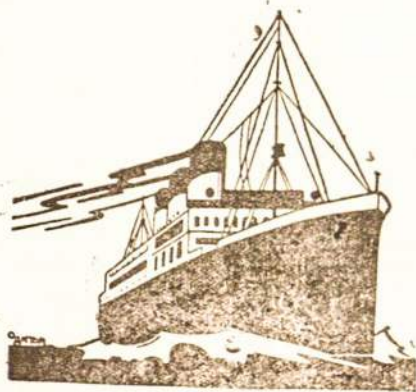
Tad prenumeruokitės ir skaitykit „Lietuvio Brazilijoj“.

Atnaujinta Lietuvos pasiuntenybė Stokholme, kuri prie Voldemaro buvo panaikinta. Tas žirgi reiškia draugiškų santykių stiprėjimą.

Lietuvos aviacijos pažanga.

Majoras Custaitis padarė naują lėktuvą „Ambo III“, kurio motoras 120 arklio jėgų. Šis lėktuvas gali nuskristi be antipimo su normaliu benzino baku 600 kilometrų, o su didžioju baku apie 2.000 kilometrų; jo didžiausias greitumas — 174 kilometrų per valandą.

Šis lėktuvas skaitosi geriausiu lėktuvu Lietuvoje ir stovi vienoje eilėje su geriausiais vokiečių, anglų ir prancūzų lėktuvais.

Laivakortės

iš Lietuvos ir į Lietuvą geriausiomis sąlygomis ir geriausiais bei greičiausiais laivais. Moteriškoms atkviesti padedam išsiųpinti „Samadus“

Casa Bancaria J. Frizzo e Cia.

Korespondentas Lietuvos Banko Kaune ir Wiener — Bank — Verein Vienoje.

Siunčiame pinigus į Lietuvą

išmokdami gavėjui doleriais ir litais, kaip nori suintėjas. Patogusis lietuviams siųsti pinigus savo giuvinėms per mūsų bankinę kontorą.

Mūsų taupomoji kasa

prima indėlius ir atidaro einamąsias sąskaitas, t. y. galite pas mus pasidėti savo taupmenas, kad galite atimti kada tik norėdami ar po sutarto laiko. Išduodame taupymo knygeles ir mokame gerus procentus.

Mūsų įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai ir kitomis Europos kalbomis. Mūsų įstaiga atvira nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakare, sekmadieniais tik ligi 12 val.

PRANCUZAI APIE LIETUVOS MUZIKĄ.

Muzikos ir teatro savaitinis žurnalas, išėmęs Paryžiuje **Le Menstrel** idėjų įdomų ilgą pono Bucevičiaus straipsnį apie Lietuvos liaudies dainas ir muziką. Šiek tiek sutrumpinę, mes čia paduodame jo vertimą.

Negalima kalbėti apie Lietuvos muziką nematant jos šaltinio, liaudies dainų. Lietuvių liaudies dainos skiriasi nuo kitų šalių liaudies dainų tuo, kad jos niekad nebuvo paprasta priemonė linksnumui pareikšti, priešingai, jos visuomet išreikšdavo giliausias ir originaliausias tautos sielos jūdesius.

Daina lietuvių lūpose yra tartum antroji kalba. Taip pat, kaip jo kalbos šaknis skesta neatmenamoji praeityje ir gimnitojasi su graiku, lotynų ir indų kalbomis, jo daina skiriasi nuo kitų šalių liaudies kūrybos savo nuostabiomis melodijomis, kas rodo, kad lietuviai turėjo aukštą priešistorinę civilizaciją.

Daina skamba Lietuvoje visur ir visuomet. Darbininkas ją dainuoja laukuose, jo žmona — namie, eidama namų apyvakę, jie dainuoja liūdėdami ir džiaugdamiesi. Miskai taip pat skamba dainomis. Iš tiesų Lietuva yra dainų šalis!

Reikia pažymėti, kad lietuvių dainų tonacija rolo, jog pagrindu jos turi tą pačią muzikale sistemą, kaip senovės Graikijos dainos. Kai dėl ritmo, tai jis yra labai įvairus ir pasižymi savo nuostabią simetriją. Elegiški ir lyriški jausmai vyrauja. Lietuva turi dvių rūšių dainų: dainų ir giesmių. Giesmės yra rimtesnio pobūdžio, priklausančios prie epinės poezijos. Yra trijų rūšių giesmių: dvejafos, trimis ir keturiais balsais.

Pasakysime keletą žodžių apie lietuvių muzikos instrumentus. Svarbiausi instrumentai yra šiet kanklės, skudučiai, ragai, vamzdis, birbynė, ožio ragas ir švilpa. Kanklės turi penkis, o kai kada ir aštuonis metalines stygas. Skudučiai, ragai, vamzdis, birbynė, ožio ragas yra pučiajamieji instrumentai.

Tegul mums bus leista šį trumpą pašnekėsį baigti žodžiais žymaus rusų rašytojo p. Storoštos, kuris ilgą laiką studijavo lietuvių liaudies muziką ir poeziją.

„Lietuvių dainos visuomet sukelia manyje ypatingą nuotaiką, kur yra kartu gili emocija, misterijos pajautimas ir visiškas pasidavimas kažin kokiam mištamumui. Man teko keleta kartų girdėti seno-ve lietuvių pilysse prie Nemuno liaudies dainų dainojama chorų. Jos ypačiai yra jaudinančios vakarais, kai kaimiečiai jas dainuoja savo noru. Vieną dieną aš paprašiau kaimiečius man paduoti keleta dainų. Man reikėjo ilgai prašyti. Civilizacijos pamokytas viską man tuoti papirkimu, aš jiems pasiūliau pinigų. Jie svyravo ir aš jiems pasiūliau dvigubą sumą. Tada dainininkai man atsakė, kad aš jiems duodą per daug, kad jie norį man padaryti malonumo, bet prašė mane truputį palaukti... Aš supratau, kad jų stelos nebuvo pasirušę dainai, kad jie neturėjo įkvėpimo. Jie nebuvo paratę dainuoti svetimtaučiams. Aš padariau juosį atsakęs nuo savo sumanymo. Tuomet kaimiečių choro vedėjas nuėmė iš šalį ir užsimarkė. Po kelių minutų, kiti balsai prisijungė prie jo. Ir visi dainininkai nusiukė į šalį, kad aš nematyčiau jų veidų. Tuo būdu jie dainavo visiškai užmiršę aplinkinį pasaulį. Pabaigę, jie ilgai tylėjo, tarsi nusikendę gilioje ekstazėje. Pagalau, vienas dainininkas kažin ką tylomis pasakė kitam. Šis atsakė galvos linktelėjimu. Choro vedėjas, rodėsi, kažin ko laukė. Ir staiga pasigirdo kita, dar galingesnė daina. Pastum sekė trečia, ketvirta ir daug kitų. Lietuvių liaudies poezija nėra paprasta priemonė sužadinti širdį. Ji yra jo dvasios, jo stelos ir net jo gyvenimo pilnas išreiškimas. Štai kodėl ji ją slepia už drovumo ir paslapties šydo“.

Įdomūs daviniai apie Rusijos vaikus.

Žurnalas „Revue Universelle“ paduoda įdomius davinius apie Rusijos vaikus ir jų auklėjimą. Su kai kuriais daviniais ir mes norime supažindinti savo skaitytojus.

Einant rusų įstatymais visoje Rusijoje įvestas privalomas vaikų mokymai iki 17 metų amžiaus. Tiesos vaikams egzistuoja mišrios mokyklos, kur gauna taip pat veltui maistą ir rūbus.

Nors toks įstatymas egzistuoja, tačiau visiškai gražu ne visi vaikai gali tapti mokyklomis naudotis „Izvestija“ iš 20 kovo rašo, kad 40 nuostabių visų vaikų neturi galimybės lankyti mokyklas, gi Siberyjį tas nuostabūs siekia net iki 63. Mokyklų skaičius auga pamaži, o kartais net mažta. Pavyzdžiui: 1921 metais mokyklų buvo 70.000, 1922 metais — 58.000, 1923 m. — 53.000, 1924 m. — 67.543, 1925 m. — 71.567. Mokyklų gyvenimas varginas, vienam mokytojų tenka nuo 120 iki 160 mokinių. Mokytojų atlyginimas mažas, gauna į mėnesį vos 26 rublius.

Be mokyklų yra dar prieglaudos, bet jų nedaug. „Pravda“ rašo, kad Maskvoje yra tik dvi prieglaudos dėl 1070 vaikų, tuo tarpu kai visame mieste be jokios priežiūros yra vaikų virš 3.000. Bendrai, visoje Rusijoje vaikų apieštų yra apie 7 milijonus (šią statistiką žinia paduola vokiečių rašytojas H. Messinger savo knygoje „Weltbuhne“). Rusų oficialus „Izvestija“ rašo, kad 400.000 vaikų gyvena prie kariuomenės ir ten gauna šiek tiek maista.

Pakutiniui metu iš Centalinės Rusijos vaikai gyvena ir Kaukazo ir Baikalo kraštuose, kur jiems steigiamos prieglaudos. Bet tose prieglaudose gyvenimas baisus, o ištvirkimas dar didesnis. Ukrainis „Dai“ rašo, kad vienoje prieglaudoje viena mergaitė 13 metų amžiaus pagimdė kūdikį, dėl tos priežasties toje apylinkėje buvo paskelbta šventė. Reikšlia ir pati vyriausybė tokiam ištvirkimui pritaria.

Vaikai be jokios priežiūros ir globos ištvirksta dar labiau. „Krasnaja Gazeta“ rašo, kad iš 100 gatvės vaikų 80 vartoja kokainą, rūkio ir atsiduoda alkoholiui, o kiek taip įvairių psichikaltimų. Pavyzdžiui „Pravda“ rašo, kad iš 29.527 įvairių nusiukimų Maskvoje, kuriuos papildė vaikai, buvo 213 užuostimų. Charkove iš visų nusiukimų 65 nuostabiūs papildė vaikai.

Bendrai, vaikų gyvenimas nepakendamas. Rašytoja Emma Goldman sako: „Gyvenant Rusijoje du metu ir nemačiau, kad vaikai juoktųsi. Tik vieną kartą pastebėjau, kaip vienas kūdikis juokėsi“.

Ir dėl ko taip yra? Dėl ko tų nelaimingų vaikų toks gyvenimas varginas? Dėl to, kad ten Rusijoje, toje bolševistinėje laisvoje Rusijoje, į vaikų auklėjimą nekreipiama jokia dėmesio, be to duodama didelė laisvė ir visur viešpatuoja materializmo dvasia, įvairūs autoritetai stengiamasi vaikų akyse pažeminti, nekalbant jau apie ukybą, kuri ten mo-

Žinios

Gyvulių eksportas iš Lietuvos padidėjo.

Vien tik iš Klaipėdos krašto išgabenta užsieniu rugsėjį mėnesį 7.312 gyvulių: ruginių — 1.033, kiaulių — 4.595, veščių — 1021 ir avių — 663.

Brazilijos vyriausybė nori užtraukti naują paskolą.

Iš Londono pranešama, kad ten brazilų finansistai deda visas pastangas užtraukti Brazilijai kavos reikalams naują paskolą sumoje 9 milijonų anglių svarų. Tikimasi, kad šis klausimas bus išspręstas teigiamai.

Frontono pasekmės.

São Paulo mieste yra keleta namų kur žmonės norėdami išlošti dažniausia pralošia. Tie namai vadinami frontonais. Lapkričio m. 12 d. vienas šoferis, kuris turėjo automobilį išimokėjimui, uždirbęs pinigų, nuėjo į Frontoną pabandyti laimės, bet dėjai... Ne tik kad neilose nieko, bet visus ir savo pinigus pralošė. Išėjo iš Frontono be reiso, o čia reikia apmokėti vekselį. Kas gi daryti? Pralėjo galvoti ir sugalvojo — paskelbė, kad gatvėje liko varčių apipilstas. Pranešė policijai, kuri užvedė bylą ir pradėjo tardyti. Betardant paaiškėjo, kad padaryta yra simuliacija. Nabagas šoferis turėjo prisipažinti ir atsidurti kalėjime ir automobilius neteko — savininkas už nepuokėjimą vekselio atėmė.

Štai tau ir laimė frontone! Ten ir mūsų lietuvių palieka daug pinigėlių

Sharkey važiuos į Lietuvą.

Vyčių organizacijos seimės nutarė ateinančiais metais pataryti didelę vyčių ekskursiją į Lietuvą, kurioje dalyvaus ir žymesnieji vyčiai: Jack Sharkey,

O. Osipavičiūtė ir kiti.

Iš čia matyti, kad Sharkey dalyvaus ir organizaciniame lietuvių gyvenime. Plė O. Osipavičiūtė taip pat pasaulinio masto sportininkė: ji neseniai pagerino pasaulinį 100 jardų plaukimų rekordą.

Kai dėl Sharkey, tai ir jis pats, žadą važiuoti į Europą ir į Lietuvą ir gal net kitų metų nesulaukęs. Mat dabar jis turįs liuso laiko iki vasaros mėn.

kyklose visi įpauokiam. Rašytojas Eugėne Bestaus sako: „Vaikas užklaustas apie tikybą atsako: Netikiau į Dievą. Jis nėra tik kvaili tam tikri“.

Štai tau ir bolševikų rojus!

Šakelė.

(Iš „Estado de S. Paulo“ iš 12-XI.)

ATVIRAS LAISKAS „CLUB LITHUNIA“ FUTBOLISTU KOMANDAI.

Gerb. p. Redaktoriau,

Nuolankiai prašome Tamstos raguojamam laikrašty patalpinti mūsų atvirą laišką dėl tų paties korespondencijos „Mūsų futbolistai“ „L. B.“ 44 n-ry iš 10 lapkričio š. m.

Tūlas „Club Lithuania“ sportininkas, rašydamas korespondenciją „Mūsų futbolistai“, matomai, negalėjo praeiti pro šnį neuzgavęs sportininkų komandą „Sparta“, kuri Lapkričio m. 3 d buvo pakviesta į draugiškas rungtynes „Onze de Agosto“ aikštėje.

Iš visos korespondencijos matyti, kad minimas „Club Lithuania“ sportininkas mėgsta save tituluoti „aš“, „mes“, „mugalėtojai“, vos tik gimė...“

Bet, gerbiamašai pasakyki, kas gi tuji „Sparta“, „Jie“?

„Sparta“ yra taip pat vos ką tik gimusi nauja sporto futbolistų komanda. Aukštojoj Mookoj. Komandą sudaro futbol megejai, kurių vienintelis obalsis: „sveika siela — sveikame kūne“! Ją, kaip tokią, jeina lietuviški rusai, lietuviški lenkai, keletas lietuvių ir pora lietuviškų vokiečių, todėl jokio tautinio vardo nenešiojame.

Dabar dėl pačio įvykusio lošimo. Turime priminti vieną: ta komanda, kuri kviečia lošti, turi pasirūpinti visuomet lošimui vietą, ją išnuomoti, arba bent atsiklausti kam ji priklauso, kad tos aikštės savininkas netrukdytu lošimui ir nepareiklautu ją aplošti. Jeigu jau neturite iš ko vieni išnuomoti, tai kviečiamajai komandai trūkte apie tai prausti.

Kas dėl įmuštų mums dviejų golų, tai jokių ginčų nemanom kelti, bet reikta neužmiršti, kad mūsų komanda, kuri susidejo vien tik iš pačių jos narių, neprasė nieko jokios pagalbos ir loše nekreipdama dėmesį į tai, kad „Club Lithuania“ komanda jausdamosi silpnesnė pasikvietė keletą senų, igudusių „balto erelio“ lošikų. Žinoma, turint keleta stipresnių, naujastabu, kad ir du goli tapo įmušti, bet tie goliai „Club Lithuania“ komandai kainavo literis degtinės ir dvi „duzijos“ alau.

Toliau, tas pats autorius priekis mums lošiant brutališkumą Turime pasakyti, kad lošiant visuomet pasiitalko susigrąžinimų ir netyčių be blogos valios užgavimų, bet futbolistas tai turi pakekti, o jei jau to bijoti, ir vos susidurus rekti „brutališkai lošti“, tai geriau, kaip sakoma, ant pečiaus užlipus gulėti.

Žinodami mūsų komandos sąstatą, labai stebemės, kuo užkliuvo mūsų lošikas Kazys Bacevičius, kuriuom prikišama: „pasirodė kas yra ir parodė savo tiką veidą“. Gerbiameji, jeigu jau juos tas užkliudo, pasakyki, ar iš tų pačių jų lošiky, dargi net veikliausiai, nepriklauso „balto erelio“ komandoj? Ar žaiddami Jus nevertojat lenkų kalbą? Todėl pažiūrėkit į save! Mes neslepame savo veidą kaipo futbolistai.

Baigdami turime pažymėti, kad tokie užmetimai ir užgauliojimai neturi į kio rimto pamato, todėl juos grąžinam Jums patiems.

Komandos „Sparta“ Valdyba, pirm. A. Giečiauskas
nariai (L. Giečiauskas
Ed. Giečiauskas
kapit B. Namajūnas.

Pranešimas.

J. V. Tėvūno romanis „Vargai dėl Meilės“ tilpo „L. B.“ 11, 12, 15, 17, 18, 21, 22, 25 -- 32, 34 -- 38, 41 -- 44 numeriuose, kurių yra sudarytas pilnas kompletas.

Norintieji gali šį kompletą įsigyti. Kaina — 35000.
Kreiptis į „L. B.“ Administraciją: Rua Vi-conde de Parahyba, 370.

LIETUVIAI, DOMES!

Šiuo pranešu, kad isteigtas mano biuras gatvėje VISCONDE DE PARAHYBA, 370 tarbininkauja šamadų padaryme, laivakorčių pirkime, žemės sklypų įsigijime bei namu pastatyme, o taip pat teikia įvairių informacijų įvairiais klausimais.

Kas nori, kad jų reikalai būtų atlikti greitai ir sąžiningai be jokio išnaudojimų, tekreijiasi į mane.

Su pagarba

K. UCKUS

RUA VISCONDE DE PARAHYBA, 370 S. PAULO

LIETUVIŲ KLUBE

pigiai išnuomojami kambariai
be ir su pensjonu.
Rua dos Andradas, 62.

São Paulo lietuvių Kronika.

1. Vakariniai kursai prie Lietuvių Mokyklos Mookoje. Šie kursai Mokyklės Tėvų Komiteto įsteigti gyvuja jau beveik trys mėnesiai. Iš pradžių kursantų buvo prisirašę apie 40, bet vėliau šis skaičius sumažėjo. Nors dabartiniu metu kursantų nedaug, bet jie visi uoliai lanko pamokas ir portugalų kalboje pažangą padarė goni didelę. Pamokos buvo kasdien nuo 7 iki 9 v. vak.

Teko išgirsti, kad patys kursantai tuos kursus nori praplėsti toje prasme, kad be portugalų kalbos dar mano įvesti Brazilijos istorijos pamokas, o taip pat daryti daugiau paskaitų įvairiomis temomis. Be to mano įsteigti ir savo biblioteką, kuriam tikslui mano suruošti vakarėlių.

Mes iš savo pusės norim paskatinti Mookoje gyvenančius lietuvis atkreipti didesnį dėmesį į tuos kursus, ir kas nors pamokytį portugalų kalbą ar šiaip daugiau žinių gauti, kad užsirašytų į juos.

Kursų antraštės: **rua Padre Raposo, 170** Užsirašyti galima kasdien vakarais ten pat pas **Antaną Serbeną**.

2. Lietuvių mokykla Mookoje ši mokykla veikia nuo rugpjūčio mėnesio. Vaikų užsirašė 70, toks pat skaičius ir dabar. Iš to skaičiaus vaikų skaičius ir biškį rašyti mokyklai tik 12, bet dabar praslinkus keturiems mėnesiams jau beveik visi lai-vai skaito ir šiaip taip parašo, kiti net ir laiškus drašiai rašo. Tik 11 mokiniių dar nesugebėjo padaryti pažangos, nors ir jie jau visas raides pažintę ir šiaip taip žodį perskaito.

Reikia mokykla savo tikslą atsiekti ir tėvai moka pinigų neveltui.

Portugalų kalba irgi dėstoma.

3. Vaikų eglaitės ruošimas Lapkričio m. 11 d. Rengimo Komiteto posėdyje galutinai nustatyta vaikų eglaitės programa. Scenoje bus vaidinamas „Kalėdų eglaitė“, deklamacijos, vaikų choras ir žaidimai. Beto bussalėje bendrui visų vaikų žaidimai. Dalyvaus taip pat ir Kalėdų Senis, kuris vaikams žadą ką nors tokio duoti.

Programą išpildys Mookos lietuvių mokyklos mokiniai, jie taip pat vadovaus ir bendriems žaidimams.

Pakvietimus į tą vaikų šventę išanksto galima gauti 1) pas p. Antaną Serbeną — rua Padre Raposo, 170; 2) pas lietuvių mokyklos mokytojų p. Morkį — teen pat, 3) „Lietuvio Brazilijoje“ Redakcijoj — rua Visconde de Parnahyba, 370 4) pas Kleboną kun. Valdij, 5) pas p. J. Gaurių — Lietuvos Konsulate sekretorių, 6) pas p. Viktorą Degutį — Villa Anastacia, 7) pas p. Vl. Eidrigevičių — Rua Clemente Alves, 64 (Lapoje) ir 8) Lietuvių Klubo — rua dos Antradas, 62 pas p. J. Silicką.

Kituoje raj. nuose asmenys bus nutraukti vėliau.

Viesoji S. Paulo labdarybė.

Paduodu kai kurių labdarinių įstaigų sąrašą ir adresus. Tulas reikale žinos kur kreiptis.

Santa Casa — tai didžiulė S. Paulo ligoninė, kur neturintgi ligoniai priimami dovanai. Telpa juose vidutiniškai 1100 ligonių. Yra virš 20 saliu, kur guli po 30 — 40 ligonių. Yra ir atskirų kambarių, kur ligoniai priimami už palyginamai nedidelį atlyginimą. Kiekvieną 40 ligonių slaugo du tarnautojai ir viena vienuolė. Vidury ligoninės trobesių stovi bažnytelė ir prie jos gyvena kunigas kapelionas.

Statomos kelios naujos patalpos, nes ne visi kandidatai į ligoninę ligi šilgalėjo patilpti. Ligoninė pastatyta ir užlaikoma atskirų katalikų aukomis. Vyriausybė ir miesto savivaldybė mažą pašalpą jau duoda. Neteko patirti kiek milijonų atsiejo jos įrengimas. Jos išlaikymas dabar atsieina apie pu-trečio milijono milreisų į metus. Ta didžiulė suma susidaro iš vienkartiniių didelių aukų ir mažų bet nuolatinių gaillestingų katalikų mokesčių.

Lapkričio 7 d. atlankęs ligoninę raudu j juo 9 lietuvisus, iš kurių septynis išklausiau išpažinties. Pora ligonių nusikundė neturį ką skaityti Prizadėjau jiems užprenumeruoti laikraštį ir atsieisti knygu per ligoninės kapelioną. Kiekvienu laiku yra nemaza lietuvių ligoninėje, bet atsilankius sunku visus surasti tarp tūkstantčio kitų ligonių. Savo pageidavimus jie gali man perduoti per ligoninės kapelioną.

Ligoninės adresas — rua Cezario Motta, 2.

Prie progos pažymiu, kad beveik visos gaillestingumo įstaigos, prieglaudos, ligoninės yra stitomos ir užlaikomos atskirų katalikų lėšomis.

Veltui priima paliegėlius Hospital dos Lazaros ir Asylo dos Invalidos. Adresas Guapira, netoli nuo S. Anna piemiesčio. 1928 m. pirmame gulėjo 328, o antrame 420 paliegėlių.

Beto statoma didelė ligoninė džiovininkams Campos de Jordão ir dar kitotj vietoj.

Yra dar 14 katalikų laikomu ligoninių, bet jose reikia daugiau ar mažiau mokėti, taigi jų adresų nepaduodu.

Įžymesnės prieglaudos yra šios: Casa da Divina Providencia, rua Mooça, 27 — mergaitėm — laikoma 320. A Orphanato Christovao Colombo, Villa Prudente, mergaitėm, laikoma 147. Bernaičiam, ju laikoma 196. Asyl B m Pastor, rua Bom Pastor, 58, mergaitėm, laikoma 200.

4. Pirmojo spektaklio 2-ju metų sukaktuvių paminėjimas įvyksta Lapkričio 23 d. Lietuvių Klubo salėje. Paminėjimas žada būti įdomus. Programa ruošinama įvairi.

SPAUDOS APŽVALGA.

Ar tuo keliu einam?

„Garsas“ iš Lapkričio m. 9 d. (42 nr.) rašydamas apie „S. L. B.“ S-gos veikimą sako: „mūsų spauda įstengs išsilaukyti ir augti tik tada, kada ji gins plačių masių reikalus ir eis proletariato keliu“ (mano pabraukta — Š.) Įdomų žinoti, kas yra tie proletariai? Šia met, regis, savų „buržuų“ beveik neturim. Esam beveik visi dabrininkai, kurių vieni tokiu, kiti kitokiu būdu einam prie savo gerosio rytojo. Savo padėti mi beveik visi esam lygūs. Tiesa kartais darbas nevienodas, kartais ir atlyginimas buna skirtingas, bet faktas, kad

Yra dar 8 prieglaudos, bet jos mažesnės, visus našlaičius laiko veltui.

Beto vienuolės Sekramentinės, zymia senatoriaus Azevedo auka paremtos, stato didelę prieglaudą Vpirangoj. Šv. Viucento draugija Braz rajone stato prieglaudą p. Dino Bueno ir savo narių aukomis.

Mano paduotos žinios nėra pilnos nes norint visa gerai aprašyti, reiktų sugaišti porą savaitiių bevazinejant ir betyrinėjant. Laikui bėgant gal tai pavyks padaryti.

Baigiu šį rašinįj aimanavimu: Kada gi mes lietuvių katalikai sukursime savo Labdarybės draugiją, ar bent vieną, kitą kuopelę?

Juk ne visų mūsų paliegėlių ir našlaičių reikalus aprūpina Santa Casa, ar kitos gaillestingumo įstaigos. Tokie kaliniai irgi yra savo rūšies ligoniai. Apie juos reiktų irgi pasirūpinti.

Kun. J. Valaitis.

(tęsa 4 pusl.)

JUS PRIVALOTE PRADĖT TAUPYTI!

Įdėdami 50\$000. galite atidaryti savo einamąją sąskaitą su 4 ir puse metinių nuosimčių. Galit kasdien išimti pinigus esant reikalui.

Tiktai

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

St. Krašauskas.

BRAZILIJOS MISKUOS.

(Tęsa)

Urve tuojaus mus nurengė, patikrinome pas mus restas visas popierius — dokumentus, atėmė paskutinius reišius, išklaurinėjo kokiais tik-lais atsieidūrėm taip tolymus Brazilijos miskuos ir pradėjo posėdį, kuriame svarstė mūs likimą.

Posėdžio programa sudarė trys punktai: 1) Nuzudyti, 2) palikti jiems bendradarbiais ar tarnais ir 3) grąžinti po vieną ginklą ir paleisti.

Du p-sėdžio dalyvis grieztai laikėsi už trečiąjį dien tvarkės punktą, — kitigi labai svyravo, tai už pirmą, tai vėl už antrą ir galų gale po didelių diskusijų psėdis liko atidėtas kitam kartui, o mus laikini palikom po vieno bandito priežiūra, kuris tuojaus mus pri-tatė prie darbo.

Pirmąją dieną laikė mus urve ir davė vienam lupti nušautą leopardą, antram įsakė saugoti nuo paukščių bei

žvėrių peloti nuo urvo sudziautą mėšą. Antrą dieną davė po tam tikrą čirškynę iš palmės padarytą, nuvedė ant ausėto staus upės krant, paslėpė krūmų tankumyne, iš kur labai gražiai matėsi gana toli upės vaga ir įsakė žūrėti gal pamatysim atplaukiant motorinį laivelį, kuris ten retkarčiais pravažiuodavęs iš Tres Lagoas į Sta Anna (supratom kad plėšikai nori laivelį užpulti ir apliešti) ir pamėčius skubiai duoti tam tikrą signalą. Belaukdami ištisą dieną laivelio, turėjom progos arčiau susiežinti su mūsų palydovu ir šį-tą sužinoti iš jo gyvenimo. Nors abi dieni buvom pasituošę savo draugą noginkluti ir bent su vienu ginklu traukti savais keliais tolyn, bet sumanymas buvo neįvykdymas, nes palydovas buvo labai atsargus ir labai aty-džiui sekė kiekvieną mūs kryptelejimą, o be ginklu leistis tolyn kelionėn buvo labai pavojinga ir tiesiog negalima.

Matydami, kad mudu be ginklu esam bejėgiai ir piktuoju nieko nelaimėsim, nutarėm gyventi geruoju, kad greičiau įgyti jų pasitikėjimą ir pirmąjį pragai pasitaikius juos palikti.

Trečiąją dieną, vėl mudu su palydovu ant upės kranto, bet jau buvom dau-

giau susipažinę, tai ir pradėjo n jį kaika klausinėti.

Pirmiausiai mes pasipasakojom apie kelionę įvykusias nelaimes, pavojus ir jo prašoni paspasakojom šį-tą iš savo pergyventų laikų. Jis tuo buvo labai patenkintas, pasisekė namus savo užuojautą ir pradėjo pasakoti savo gyvenimo istoriją.

Pradėdamas kalbėti, permetė mus nuvingtomis savo akimis, skundžiai nusišypsojo ir nulenkęs galvą atsirgimai tarė: „vyrai, buvau ir aš o-ks pat žmogus kaip ir jūs. Gimiau ir augau Afrikoje mieste Kuku, kuris randasi prie pat didžiulio ežero Cad o. Anona, turėjau ir tėvus kurie gal nė kiek nemaziu mane mylėjo kaip jus jūsų tėvai. Mano tėvas buvo žuvininkas bet gyvenom gana vargingai. Motinėi mirus likom su tėvu ir dviejų metų sesute (aš jau ėjau atuntus metus) visai sunkioje padėtyje.

Po motinos mirties į trečius metus likom tiktai vieni du su sesute — tėvas išvažiavęs vieną rytą žvejoti ežere prigėrė. Nebesulaukdami tėvą grįžtant, įėjom į ežero krantą, kur ilgai, akimis ja-

visi privalo dirbti.

Mano mąrymu, laikraštis negali mūsų išieivų rūšiuoti į „proletarus“ ir „buržuus“ ar kitakius, negali atsieiduoti vien tik „proletarų“ reikalų ginimui, bet privaloginti visų išieivų reikalus, privalo būti visiems tikru draugu ir patarėju.

Todel ir nenustabu, kad del tokios paimtos „Garsa“ redaktorių linijos prasidėjo Sąjungoj kova, kas matyt iš ty išsireiškimų, šiandien jau Sąjungoj eina kova“. Mūsų darbininkai gerai suprants, kad vien tik šukiai „proletarai, vienykites, proletariatas ir t. t.“ nieko jiems duot negali. Tad mažiau šukių, o daugiau darbo, daugiau patarimų, o tas mūsų išieiviams bus naudingiau,

Naujas „mokslininkas“ lietuvis São Paulo mieste.

São Paulo lietuvių kolonija daro vis didesnį progresą. Jau šiuo klausimu „Lietuvy Brazilijoje“ buvo rašyta. Bet štai dabar mūsų išieivų padangėje pasidodė dar viena to progreso žymė, — tai naujas „mokslininkas“ p. J. Gerulaitis, kuris „Garsa“ pradėjo nagrinėti gyvybės atsiradimo problemas. Tik gaila, kad šis nagrinėjimas yra savotiškas.

Svo „mokslinism“ straipsny įžangjo p. J. Gerulaitis kalbėdamas apie gyvybės tyrimo darbus sako: „lig šiol mes buvom mokomi, kad viska dievalis sutvėrė (Dievalis iš mažos raidės — Š.). Bet vis tik laikas nuo laiko aiškiau pradeda rodytis mokslo atradimai. Nors toki mokslininkai dar ir šiandien yra persekiojami, nes juk mokslas išnaikytų žmonėse visus religijų prietaurus ir daug sunkiau būtų kunigams mulkinti žmones“ (mano pabraukta — Š.)

Norėčiau p. Gerulaitio užklausti, ar gali jis nurodyti technikos srity (p. Gerulaitis gyvybės nagrinėjimą jungia su technikos mokslais) nors vieną tikro moks-

(tęsa 4 pusl.)

meigtomis į juodas ežero bangas stovėjom ir laukėm, o blogas oras ir didžiulius nuovargis daug sąsūrų iš akių išspaudė. — Sesutės verkimas ir šaukima: „sugrįžk, tėveli, sugrįžk, seniai jau tavęs laukiam“, ir šiandien ausyse skamba bet veltui buvo šauksmas ir sąsūros: Tėvas negrįžo.

Privargę, išalkę, neturėjom spėku grįžti įnamus o kad grįžti, nebuvom kur. Nuosavy namų neturėjom, neturėjom nė užtarėju, kad kas prieglaustų ar paguostų ir jau bekivodami su paskutinėmis gyvenimo valandoms sėdėjom ant kranto, o vėjas įniršęs dra-kė geltonus — garbinuotus sesutės pliskus ir drabužius.

Švintant rytiui, skaisčioji saulutė nuvėsiė silabrinės ežero bangas, apirimo ir smarkiai dūkosis vėjas, sugrįžo išvargę ir tėvo draugai — žvejai, bet tėvelis paliko isintusios audros suka, o sesutė gulėjo šalia manęs. Saulutės spinduliais apaviesta ir mirdama kartoj: sugrįžk, tėveli, sugrįžk, seniai tavęs jau laukiam...

(Bus daugiau).

lininko varda, kuris dėl mokslo šandien yra persekiojamas? Ar gali p. Gerulaitis, įrodyti, kad religija (tikyba) yra priešinga mokslui? Ar žino p. Gerulaitis, kad visi įžymūs mokslininkai yra tikintieji žmonės pilnoje to žodžio prasmėje?

Kalbant apie gyvybės pradžių ir žmogaus atsiradimą, tenka pasakyti, kad p. Gerulaitis operuoja vien tik tuščiais žodžiais. Jei jis žino, iš kur pirminis gyvybė ir iš kur žmogus atsirado, tai te aiškiai pasako.

Toliau tvirtinti be jokių argumentų, kad Biblija yra tai pasakas, yra daugiau negu nesąmonė. Reikia pirmiau sugriauti kas ten pasakyta, o vėliau jau daryti savo išvadą.

Tuomet iš tikrųjų būtų, kaip brazilais sako, „Contra factos nō ha argumentos“, tuomet galima būtų pasakyti, kad p. Gerulaitis yra mokslininkas, o dabar vien tik tušti žodžiai.

Pagaliaus ir tas pravaržinimas kunigus farizejais nedaro p. Gerulaitiui jokios garbės, o parodo tik, kokią jis turi „išauklėjimą“.

Be to, nejaugi p. Gerulaitis mano, kad kas yra pasiekęs mokslą, tas yra jau kapitalistas? Tuo klausimu labai klysta Mokslą nevaržo nei viena kokios nors gyvenimo sistema. Visiems į mokslą durys yra atdaros.

Šakelė.

Vokiečiai iševijoj.

Lapkričio m. 11 d. buvęs Prūsijos ministeris Boelitz paskelbė, kad dabartiniu metu vokiečių iševijojė — įvairiuose kraštuose yra net 30 milijonų. Skaičius labai didelis, todėl ministeris kviečia visą vokiečių tautą tuo klausimu susirūpinti.

Didžiojo karo pasekmės.

Pranešimu iš Londono, Anglijoj del didžiojo karo nukentėjo 488.600 kareivių, 24.900 karininkų, 1.065 galeistųjų seselių, 144.600 našlių ir 415.000 vaikų. Jiems Anglijos vyriausybė kas metai išmoka 291.220.000 dolerių.

Tai tik vienoje Anglijoj, o kur kitais valtybės?

Pašalinis pranešimas.

VAKARIENĖS KONSULUI

PAGERBTI (S. M. GEGUZĖS MĖN. 8 D.) APYSKAITA.

Pastaruoju metu kai kurie asmenys reiskia savo pretensijų prie buvusio Komiteto pirmininko reikalaudami iš jo padengti kai kurias jų padarytas išlaidas ir gražinti jiems skolą.

Turėdamas savo rankose tos vakarienės visą apyskaitą, turiu garbės pareikšti, kad Komitetas niekam nėra nei reiso skolingas ir kad šis klausimas jau senai yra likviduotas.

Jrodymui tam skelbiu viešai tos vakarienės apyskaitą, kurią patiekė Komitetui p. J. Januškis, buvęs Kliubo šeimininkas.

Apyskaita.

Pajamos

Iš 42 dalyvavusių svečių gauta po 12 milreisių nuo asmens, viso 504\$000

viso 504\$000

Išlaidos.

Ponios Siliekienės S-tos sumai 381\$800
Kliubo šeimininko „ „ 262\$000

viso 644\$200

Nedateklių sudaro (644\$200 — 504\$000) 140\$200, arba kitais žodžiais tariant liko neapmokėtos sąskaitos p. Šeferiui sumoje 118\$900 ir p. Januškiui 21\$300, bet vėliau tos sąskaitos Komiteto pirmininko asmeninėmis lėšomis tapo apmokėtos, įteikiant pinigus per p. J. Siliekį ir dalyvaujant p. Vladui Eiridgevičiui.

Jokių kitų sąskaitų buvusis Komitetas nežinojo ir dabar nežino.

Buvusiojo Komiteto Pirmininkas
Stasys Puišys.

São Paulo
1929 m. Lapkričio 12 d.

Pranešimas.

Rusų laikraščio „Ruskaja Gazeta“ Redakcija prašo pranešti, kad pas juos randasi laišakai šiems asmenims:

Maliūnaitiui Stepanei (3 laišakai), Jonui Pševuckui (2 laiš.) Nadalskionei Adelei (2 laiš.).

Prašo tuos laiškus atsimiti.

Rusų laikraščio Redakcijos antrašas:

Avenida São João, 85 — A. 2 o and.

Idomių skaičių išsprendimas.

(„Liet. Br.“ Nr 42)

I.

Turtingas ponas sumokėjo kalviui už jo arklio pakaustyną 167.772 litus ir 15 centų. Vien tik už paskutinį vinį sumokėjo 83.886 litus ir 08 centus.

II.

Bilijoną suskaičyt galima per 9512 metų, 11 mėnesių 12 parų, 5 val. ir 20 min. skaitant metuose po 365 dienas.

Abu skaičius teisingai išsprendė: Silvestras Tininis ir Kazys Rinkevičius. (tik paskutinis antrą skaičių sprendė bei trijų nolių).

Abiem laikraščiu nuo N. Metų siuntinėsim.

PRANEŠIMAS.

Darbo Departamento oficialinė agencija daro didelius palengvinimus tiems darbininkams, kolonistams ir kitokiems specialistams, kurie norėtų apsigyventi provincijoj — fazendose, žemės ūkiuose svetimuose ir nuosavyuose, ar kitose vietose.

Visiems asmenims, kurie kreipsis į tą agenciją, bus suteiktas veltui gelžkelio bilietas net visai šeimai, o taip pat bus nugabentas veltui ir bagažas iki pat interiore apsigyvenimo vietai.

Prieš išvaziavimą į provinciją gali gauti apsigyvenimo vietą Imigracijos namuose, kur gaus veltui visą maistą.

Gelžkelio bilietas galioja tik vienam kartui ir paskirtai valandai.

Kreiptis: Rua Visconde de Parnahyba, 272, nuo 8 val iki 12 val diena.

Domės!

Jau išėjo iš spaudos SAPNŲ KNYGELE su Saliamo galva.

Su užakymais kreiptis į spausdovę „Birutė“ pas K. UCKU.

Rua Visconde de Parnahyba, 370.

Galima gauti taip pat pas laikraščių platintojus, prie pašto kiosko, rusų vaistinėje — Av. Paes de Barros N. 11 ir stoties Luz kioske.

Kiekvienas

mie-to gyventojas lietavis gali lengvomis išsimokėjimo sąlygomis įsigyti nuosavybės plotų ir namų.

Daugelis lietavių jau tai padarė. Gyvena savo namuose ir nebemoka nomos mokesnio, o didina savo turtą.

Ir jums dar nevēlu. Kreipkitės į

MATO IVANAUSKO biūrą

Avenida Paes de Barros nr. 9 Mooca.

(prie užsiskūrimu bondžių ir autobusų — greta rusiškos vaistinės)

Laiškai: M. Ivanauskas S. Paulo Caixa postal 1016

Ar norite gauti tarnybą?

Agencijoj Paysandu Largo Paysandu 18 nr. ka-dien galite gauti namų ruošos, virėjų ir kitiems namų darbams tarnybas moterims ir vyrams. Tel. 4-7523

Soferių mokykla

Gerisus'a ir seniausia soferių mokykla. Turi visus reikalingiausius irankius tam kad trumpame laike išmokinti kaip megejus taip ir profesionalus soferiauti

Profesorai žinovai. Išduodami atestatai: Kaina prieinama.

Lietuviams nuolaida, už 500 milreisių visi dokumentai ir apmokinimas. Pinigus galima mokėti trimis rėtomis.

Rua Almeida Lima 187

Telef. 9-0513.

Skyrius Moocoje, kampas Taquary Telef. 9-0459.

DOMĖS

Jei norit važiuoti Lietuvon ar iškviešti iš Lietuvos savo giminių bei pažistamų, kreipkitės į

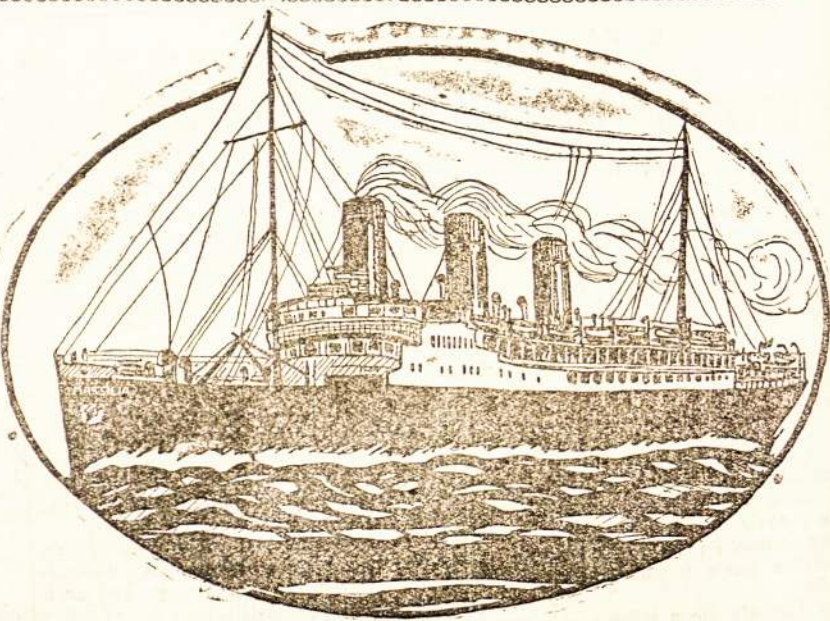
AGENCIA

„EUROPA“

Praca do Correio 15 (sobrado)

Patarnavimas sąžiniuogas.

Tik neužmirškite antrašą. Praca do Correio, 16.

NUOLATINIS IR GREITAS SUSI-
SIEKIMAS TARP EUROPOS, BRA-
ZILIJOS IR RIO DA PRATA.

BREMEN

MADRID

Išvyks iš Santos Lapkričio 26 d. į Rio, Bahia, Madeira,
Lisaboną, Vigą ir Bremen

SIERRA CORDOBA

Išvyks iš Santos Gruodžio 2 d. į RIO BAHIA,
MADEIRA ir BREMEN

Laivai	MONTEVIDEO Buenos Aires	EUROPA	
Madrid	---	Lapkričio	26 d.
Sierra Cordoba	---	Gruodžio	2 d.
Werra	---	Lapkričio	27 d.
Sierra Ventana	---	Gruodžio	17 d.
Wesser	---	7 d.	Gruodžio 23 d.
Sierra Morena	---	18 d.	Sausio 7 d.
Gotha	---	Gruodžio	28 d.
	Sausio	8 d.	Sausio 13 d.
			30 d.

Išrūpinam bilietus — chamadas. Bilietus pirkti ir informaciją gauti:

ZERRENNER, BULOW e Cia. Ltda.

São Paulo
Rua São Bento, 61
Caixa postal 95

Santos
Rua do Commercio, 92-96
Caixa postal 1

Jūs norite pinigų persiūsti

Tiek į Lietuvą, Rusiją, Lenkiją, Vokietiją ir t. t., Šiaurinę Ameriką,
laiškais, ar telegrafu

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda
visada atliks

Skubiai — sąžiningai ir iružmaža atlyginima

BANCO ALLEMÃO TRANSATLANTICO
SÃO PAULO.

Rua Alvares Penteado nr. 24

Centras: Vokietijos užjūrio — bankas Berlyne.
Skyriai Brazilijoje: Rio de Janeiro, Santos, Curityboje.
Atlieka perlaides į visas pasaulio šalis aukščiausiu
kursu ir geromis sąlygomis.
Judėliai ir depositai aukštais nuosimčiais:

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

**Aptieka
„MUNICIPAL“**

Aptiekos įvairios prekės,
cheminiai išdirbiniai, mini-
ralu vandens, parfumerija
vietos ir užsienio išdirbimo

A. Gorenšteinas.

Rua Barão de Itapetininga 36.
Telef. 4-7757

DRAS. P. A. BIELIK

IŠ KIJEVO

Akušerija, moterų ligos, ir chi-
rurgija.

Priėmimo valandos: nuo 10
iki 12 val. Praça da Sé, 34
2 andar, salas: 210, 212, 214.
Telef. 2-2349.

Uz 2 milreisu

Visados gausite patogią nakvy-
nę. Taipgi priimaime mėnesinius
pensionistus su visu išlaikymu.
Švarū, gražūs kambariai; skanus,
geras valgis.

Rua Carnot 39 S. PAULO

BORISAS ABRAMOVAS.

D-ras Koloman Rédey.

CHIRURGAS — DENTISTAS

Gydo ligonius be skausmų, stato
dantis ir atlieka kitus darbus.

Kainos prieinamos!

Rua Ypiranga, 69.

São Paulo.

FOTOGRAFIJA

Bernardo.

Kas nori gerai nusifoto-
grafuoti ir turėti savo atvaiz-
dą gražiai padaryta, teina
fotografijų įstaiga

Rua São Caetano IIIª

Naujienu!!
RUSISKA PIRTIS

su garu ir šluotelėmis

Mokėjimas.

1 asmeniui 3\$00 2 asmenims 4\$000

3 — 5\$00 4 — 6\$000

Pirtis veikia antradieniais,
trečiadieniais, ketvirtadieniais
ir penktadieniais nuo 1 val. dien.
Sekmadieniais nuo 8 val ryto.

Rua São Caetano 225

Telefonas 9-2751

Didžiausia

S. PAULO MIESTE

Soferių mokykla

Irmãos GRAGNANO

Kreiptis: Rua Trindade 46 (La-
pa) Bonde 35.

Reikalingi laikraščio
platintojai Ipirangos ir Lapos rajo-
nuose, o taip pat Santos, Curitibos,
Rio de Janeiro ir kituose miestuo-
se.

Kreiptis asmeniškai ar laiškais
į laikraščio Administraciją: Rua Vis-
conde de Parnahyba, 370 S. Paulo

Trašos

GRYNOS IR MAIŠYTOS CHEMINĖS IR ORGANINĖS.

Kaulu miltai — išgauti iš skerdyklių

Theodor Wille e Cia.

Raštinė: RUA LIBERO BADARO, 52

Sandėliai: RUA DOMINGOS PAIVA, 68-70

VIENINTELĖ ATSTOVYBĖ

Cili solietros ir Rhenania Phosphoto.

Viktoras Kropas.

XXI amžiaus teatre.

(Iš bepročio artisto užrašų)

(Tąsa)

Ji tuojaus apspito gražuolės, bet jis su jomis buvo šaltas nors ir labai mandagus.

— Žinai dušek! — tarė man mano gražuolė Vanda.

— Nors jis gražus ir galingas, bet aš jo bijau, jį visos myli, bet kartu ir bijosi. Tu tik pažiūrėk į jo akis! Jo žvilgsnis sulaiko pačius drąžiausius iš visų apasų ir jie prieš jį vaikšto kaip šuniukai ant pakutinių kojų. Be to jis baisiai stiprus, geras boksininkas ir šaulys, o su tokiais apašai skaitosi ir gerbia. Vieną syk pasikėlė didelės peštynos, buvo paleisti į darbą netik taburetai ir bankos, bet peiliai ir net revolveriai ir gal ne vienas tą syk būtų nuėjęs pas Abrama, jei ne policija, kuri išgirdusi triukšmą atbėgo daryti tvarką bet ji nieko nepadarė, nes šis profesorius pats tvarką įvedė.

Nuo to laiko jį visi apašai dar daugiau pradėjo bijoti ir gerbti. Žinoma, dar daugelis yra ir tokių, kurie ir dabar dar jo neapkenčia, tai daugiausiai meilės prieštai, iš kurių jis paviliojo jų merginas.

Mane labai suįdomino tas magų profesorius ir aš pradėjau atidžiai jį žiūrėti. Tai pastebėjo vienas iš mano draugų ir juokdamas tarė:

— Ponas profesoriau! Štai mūsų draugas — garsingas artistas, apie kurį jau jūs daug girdėjote ir patys esate matę jį scenoje. Nors jis yra garsingas dramaturgas, bet nei stebūklams, nei dvasioms netiki. Tačiau įdomu, ką jis pasakytų, jei pamatytų jūsų stebūklus!

— Ak, taip! — tarė profesorius su šypsena ant lūpų, pažiūrėjęs į mane savo nemirgančiomis fosforinėmis akimis, — prieš arčiau ir mes pradėjome kalbėtis.

Žinote ką, važiokime pas mane, o kad jums nebūtų nuobodu, aš jums parodysiu daug įdomių ir brangių archeologinių kolekcijų, o vėliau ir keletą, kaip išsireiškę jūsų draugas, stebūklų, gal po to jūs pradėsite tikėti į „uzkarstinį“ pasaulį. — Aš labai visame buvau suįdomintas, o todėl noriai sutikau su profesoriaus pasiūlymu.

Atsisveikinę su drangais išėjau drauge su profesoriumi iš tavernos. Kiek paėję radome miegantį šoferį, kurį pažadinę liepėme mus vežti į profesoriaus butą. Važiavome ilgai nes jis gyveno net už Bulano miško Pagalios mes privažiavome prie didelio namo. Profesorius tris syk paskambino ir vartuose atsiradė mažulis langelis ir pasigirdo balsas: kas mes ir ko norime? Profesorius davė atsakymą ir varteliai tuojaus atsidarė.

Mes įėjome į puikų rytiškai papuoštą kambarį, kur mus pasveikino du indusai apsirengę savo tautiškais rūbais. Tuojaus jie mums atnešė kavos, kurią išgėrę pradėjome apžiūrėti brangias kolekcijas.

— Na, — tarė profesorius, — gal dabar norėsite biškį pažiūrėti mano stebūklų? Gal norite kaipo artistas pamatyti ką nors iš savo profesijos sritys, t. y. š teatro gyvenimo?

PELNINGIAUSIA SIANDIEN PROFESIJA, ARBA MUSU LAIKU KULTūros KRITERIJUS.

Kaipo ypatinga mūsų laikų žymė yra sporto milijonieriai. Sporto pramonė išsivystė ypač po karo.

Sporto meisterio titulas Amerikoje duoda pusę milijono dolerių. O pasaulinio meisterio titulas duoda iki 20 tūkst. dol. Sunku tikėti, kad vien tik fizine pajėga uždribama tokios didelės pinigų kurių jokis inteligentiškas darbas negali duoti.

Amerikoje pastaruoju skaičiavimu yra 74 žmonės turintieji per milijoną pajamų. Tačiau jų pajamos tai pelnas iš įvairaus turto. Didžiausių koncernų bei fabriku generaliniai direktoriai turi pajamų ne daugiau 54 tūkst. dolerių per metus. Tuo tarpu sporto meisteriai turi milijonines pajamas. Kumštiniukas Tunney apie 1 mln. Damosey apie 500 tūkst. Baseball meisteris Boba Roth apie 300 tūkst. Gertrud Ederle plaukimo meisteris apie 70 tūkst. Hagen golfo čempionas apie 50 tūkst. Jauni vyrai meta moka į vieną į sportą. Elidie Tyrou kaip advokatas uždribavo apie 50 dol. į savaitę. Jis perėjo į sportą ir dabar kaip futbolo meisteris uždriba apie 7500 į mėnesį. Geri baseball'o žaidėjai uždriba 20 — 30 tūkst. į mėnesį. Golfo čempionas Hagen gauna daugiau už prezidentą.

Suzanne Lenglen vien tik lošdama tenisa uždriba apie 100 tūkst. per metus. Juo brutališkesnis ir gyvuliškesnis sportas, juo daugiau einama jo žiūrėti. Kumščių kova už bilietus apie 2000000 dolerių, futbolas apie 1000000, baseball apie 2000000, biliardas apie 5000, o šachmatai vos apie 2000. Intelligentiškiausias sportas mažiausia vertinama. Tą, ką didžiausias šių laikų išradėjas Edi

sonas uždriba per visa savo gyvenimą, geras kumštiniukas gali uždribti per porą metų.

Štai mūsų laikų kultūringumo kriterijus.

PASTO DEZUTE.

Redakcijoje yra laiška:

Onai Kemeklienei, F. Stoniui, K. Norgelai, Ant. Lukašui, Ant. Šulinskui, Napalui Zaveckui, Ad. Alejunui, J. Junevičiui, A. Bekerui, Urbaičiui, J. Rūškui, J. Jakoniui, J. Ščiukaičiui, V. Juozaičiui, St. Miseckui, J. Masėnai, Babulaskui M.

JUOKAI

Nemalonūs priežodžiai.

Olandų spaudoje kartojama ši linksma istorija: mokytojas nori sužinoti, kokį priežodžių žino jo mokiniai. Paklausti visi tylėjo, tik mažasis Jonukas pakelia ranką.

— Na, kokį priežodį tu žinai?

— Vienas kvailys gali daugiau paklausti, kaip deimtis išmintingų atsakyti — atsakė mokinys rūšėiam mokytojui.

— O kito priežodžio ar ne žinai? — klausia mokytojas pikta.

— O taip, žinau dar viena: kam švarkas pritrūka, tas jį ir apšvelka.

Tas mokytojuj per riebu. Jis nuslėpdamas pyktį ir įtūžęs bėga pas direktorių ir jį klasę grįžta su direktorium. Direktorius kreipiasi į mažąjį Jonuką:

— Jonai, pasakyk gi, turbūt žinai dar kokį priežodį?

— Taip, ponas direktoriau: nelaimė retai teatina viena — atsakė Jonukas.

Sunku pasakyti.

Mokytojas išaiškines pradžios mokyklos mokiniams uždavinį, klausia mažiausį mokinį:

— Jonai, jei tavo mama nupirko 4 kg. obuolių ir 1 kg. obuolių kainuoja 60 centų, tai kiek ji sumokėjo į viso pinigų.

— Sunku pasakyti, ponas mokytojau, nes mano mama visuomet derasi.

Ir avis su uodegyte.

Mokytojas paaikšines mokiniams kur reikia rašyti nosines uodegytes, klausia mokinį:

— Vilkas pagavo avį — kodėl avį „j“ reikia rašyti su uodegyte?

— Todėl, ponas mokytojau kad ir avis buvo su uodegyte, — atsakė mokinys.

Nevralgija ir nervų suirimas

pranyksta priėmus tik du gabalėlius

Cafiaspirina

Kuri be to dar suteikia visam organizmui pilną jo sveikatos stovį.

A Cafiaspirina yra geriausia priemonė iš visų esamų vaistų.

A Cafiaspirina rekomenduojama nuo galvos, dantų, ausų skaudėjimo, nevalgijos, reumatizmo, nuo nemiego ir t. t.

Neuzmirskite,

kad visokiems reikalingas k. a. laikorėčių pirkime, žemės įsigijime, įvairių dokumentų parupinime arba įvairiausių informacijų bei patarimų gavime visi lietuviai kreipiasi tik į

Lietuviska kontora „BALTIKA“

Rua General Ozorio 85 :: São Paulo.

arti Luz, Sorocabana, Liet. Klubo ir Lietuvos Konsulato. Pataravimas pigus, greitas ir sąžiningas.

Savi pas savuosius!

Naujai atidaryta komiso

„Rusiska Kontora“

Priima visokius komisinius darbus: pardavimas žemės sklypų ir namų geroje miesto dalyse, lengvu išmokėjimu ir už grynus pinigus. Vizos, pasai, naturalizacija, garntuotos piaviginės perlaidos ir t. t. Juridinė pagalba visais klausimais.

S. Paulo, Mooca, Avenida Paes de Barros

nr. 11 (Rusiska vaistinė)